

de transparant prijs
voor de beste charitatieve verslaggeving

Kernbevindingen De Transparant Prijs 2008

8 oktober 2008

*De Transparant Prijs is een initiatief van
PricewaterhouseCoopers en Stichting Civil Society*

Inhoud

1	Kerngegevens	3
2	Samenvatting	4
3	Juryrapport	6
4	Trends en sectorontwikkelingen	11
4.1	Trend 1: groei van deelnemersaantal naar 177, groei aantal vermogensfondsen, wel groot verloop onder kleine en middelgrote instellingen.....	11
4.2	Trend 2: gemiddelde score wordt hoger naarmate deelnemers vaker meedoen: meedoen loont. Tevens wordt trend bevestigd dat grotere instellingen hoger scoren dan kleinere instellingen	12
4.3	Trend 3: moment van publicatie van het jaarverslag verschuift naar achteren.	13
4.4	Trend 4: 44 van de deelnemers (27%) heeft vrijwillig de herziene Richtlijn 650 voor Fondsenwervende instellingen toegepast; het gemiddelde kostenpercentage beheer en administratie bedraagt 6,3%	13
4.5	Trend 5: verantwoordingsverklaring als best practise van good governance al in jaarverslagen 2007 toegepast.....	14
4.6	Trend 6: inzicht in de kosten en baten van gehanteerde fondswerfmethoden behoeft verbetering.....	15
4.7	Trend 7: 63% deelnemers met beleggingen heeft informatie opgenomen over duurzaam beleggen (vorig jaar: 52%)	15
4.8	Trend 8: 18% van de deelnemers in de categorie groot heeft een interactief jaarverslag op internet. Bij 88% van de instellingen kan een donateur het jaarverslag downloaden van de website.....	15
4.9	Trend 9: de gemiddelde omvang van de verslagen neemt toe van 62 pagina's naar 64 pagina's: dikste jaarverslag 457 pagina's, dunste jaarverslag 3 pagina's	16
4.10	Trend 10: transparantie van kostentoerekening is onvoldoende	17
5	Conclusies en aanbevelingen	18
5.1	Beoordelingsproces en beoordelingscriteria	18
5.2	Belangrijkste verbeterpunten jaarverslagen	18
	Bijlage 1 - Deelnemers De Transparant Prijs 2008	20
	Bijlage 2 - Overzicht scores per categorie	24

1 Kerngegevens

	Trans- parant Prijs 2008	Trans- parant Prijs 2007	Trans- parant Prijs 2006	Trans- parant Prijs 2005	Trans- parant Prijs 2004
Winnaar De Transparant Prijs	De Zonne- bloem	War Child	War Child	KNRM	KWF Kanker- bestrijding
Aantal deelnemers	177	173	168	168	64
Gemiddelde score alle deelnemers	5,4	5,4	5,2	4,6	5,0
Gemiddelde score van instellingen die meerdere jaren hebben meegedaan	6,0	6,0	5,5	5,2	5,0
Hoogste score	8,5	8,4	7,9	7,7	6,7
Aantal deelnemende CBF- Keurmerkhouders (in % van totaal aantal CBF-Keurmerkhouders)	44%	42%	46%	Nb	Nb
Aantal deelnemende vermogensfondsen	14	8	10	7	-

Genomineerden De Transparant Prijs 2008:

- **Winnaar categorie I - Kleine instellingen: Stichting Projecten Zuid Afrika**

Genomineerden: Stichting Connect International, Stichting Projecten Zuid Afrika en Stichting Weeshuis Sri Lanka
- **Winnaar categorie II - Middelgrote instellingen: Stichting 3xM**

Genomineerden: Stichting 3xM, Nationaal Muziekinstrumenten Fonds en Stichting Heifer Nederland
- **Winnaar categorie III - Grote instellingen: Nationale Vereniging de Zonnebloem**

Genomineerden: Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, Artsen zonder Grenzen en Nationale Vereniging de Zonnebloem
- **Winnaar categorie IV - Vermogensfondsen: Stichting Sluyterman van Loo**

Genomineerden: Stichting Sluyterman van Loo, VSBfonds en Fonds 1818

Overall winnaar De Transparant Prijs 2008: Nationale Vereniging de Zonnebloem

2 Samenvatting

1. Het aantal deelnemers is licht toegenomen tot 177 (2007: 173). Opmerkelijk is opnieuw het grote verloop in aantal deelnemers (52 nieuwe deelnemers en 48 afvallers). Belangrijkste reden voor het niet meedoen is dat het veel organisaties niet lukt om voor 1 juli een jaarverslag voor het publiek beschikbaar te hebben.
2. De gemiddelde score van deelnemers die zowel in 2007 als in 2008 hebben deelgenomen bedraagt 6,0 en is daarmee onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. De gemiddelde score van de deelnemers die alle vijf de jaren hebben deelgenomen ligt beduidend hoger op een 6,5. De overall gemiddelde score is gelijk gebleven op een 5,4. De grote groep nieuwe deelnemers heeft een drukkend effect op het overall gemiddelde gezien de score van 3,7. De score van de organisaties die meerdere jaren meedoen is aanmerkelijk beter.
3. De tijdigheid van de verslaggeving blijft de aandacht vragen. De Transparant Prijs 2008 toont een verslechtering in de publicatiedatum van de jaarverslagen. Ruim 69% van de jaarverslagen is na april gepubliceerd. Slechts 1% van de jaarverslagen verschijnt vóór 1 maart. Voor alle categorieën geldt dat de gemiddelde publicatiedatum juni is.
4. In totaal hebben 44 organisaties de nieuwe verslaggevingsrichtlijn voor fondsenwervende instellingen reeds voor de verslaggeving 2007 vrijwillig toegepast. Vanaf de jaarverslaggeving 2008 is toepassing verplicht. Belangrijkste in het oog vallende wijziging in de nieuwe richtlijn is dat organisaties de kosten van administratie en beheer (overheadkosten) inzichtelijk dienen te maken. De gemiddelde kosten van administratie en beheer lopen sterk uiteen van 1% van de bestedingen tot ruim 17%. Het gemiddelde kostenpercentage beheer en administratie bedraagt 6,3%. Tevens is een kernbevinding dat de kostentoe rekening beter inzichtelijk gemaakt moet worden.
5. Nieuw is dat een klein aantal organisaties reeds een verantwoordingsverklaring heeft opgenomen in de governanceparagraaf van het jaarverslag. In de verantwoordingsverklaring spreken de toezichthouders zich uit over de governance, de bestedingen van de middelen en de relatie met belanghebbenden. Hiermee wordt ingespeeld op het nieuwe CBF-Keur dat vanaf juli 2008 van de Keurmerkhouders een verantwoordingsverklaring verwacht.
6. In februari 2008 heeft de straatwerving media-aandacht gekregen. Wij hebben dit jaar specifiek beoordeeld hoe goede doelen inzichtelijk maken welke fondswerfmethoden gehanteerd worden en wat de kosten en baten van de verschillende methoden zijn. Wij constateren dat in de jaarverslagen beperkt en weinig concreet wordt ingegaan op de kosten en baten van de gebruikte fondswerfmethoden.
De analyse van de fondswerfing vindt met name op totaalniveau plaats, waardoor kosten en baten van een bepaalde methode niet inzichtelijk zijn. Specifiek voor de straatwerving wordt in de jaarverslagen niet inzichtelijk gemaakt wat de kosten en baten van de straatwervingsacties zijn geweest. Wel is zichtbaar dat meerdere goede doelen op de internetsite informatie over straatwerving hebben opgenomen.

7. Ook het thema 'duurzaam beleggen' heeft medio 2008 media-aandacht gekregen. 63% van de deelnemers met beleggingen heeft informatie opgenomen over duurzaam beleggen (vorig jaar: 52%). Ook constateren wij dat de kwaliteit van de rapportage over duurzaam beleggingen is toegenomen.
8. Vorig jaar constateerden wij dat internetverslaggeving met name onder de grotere goede doelen nadrukkelijk in opkomst was. Dit jaar is geen opvallende verdere toename waar te nemen. 18% van de deelnemers in de categorie groot heeft een interactief jaarverslag op internet. Bij 88% van de instellingen kan een donateur het jaarverslag downloaden van de website.
9. De gemiddelde omvang van een jaarverslag bedraagt 64 pagina's (vorig jaar 62 pagina's). Het dunste jaarverslag is 3 pagina's (vorig jaar eveneens 3 pagina's), terwijl het dikste jaarverslag 457 pagina's (vorig jaar 336 pagina's) telt. Het verslag van een kleine instelling is gemiddeld 35 pagina's (vorig jaar 26 pagina's) groot, terwijl een grote instelling gemiddeld 87 pagina's is (vorig jaar 86 pagina's). De good practice om de omvang van de jaarverslagen te beperken door gebruik te maken van internet wordt nog weinig opgepakt.
10. Het aantal vermogensfondsen groeit van 8 naar 14 fondsen. De gemiddelde score behoeft nog verbetering. Opvallend is dat de meeste vermogensfondsen weinig tot geen toekomstinformatie in het jaarverslag opnemen.

3 Juryrapport

Geachte aanwezigen, dames en heren,

De Transparant Prijs bestaat 5 jaar! Dat is een felicitatie waard aan initiatiefnemers PricewaterhouseCoopers en Stichting Civil Society. Een initiatief dat na 5 jaar is geworteld in de goede doelensector en in belangrijke mate heeft bijgedragen aan meer transparantie van de sector, is iets om trots op te zijn. Maar eigenlijk geldt de felicitatie voor u als deelnemers; het gaat immers om de goede doelen en de transparantie van de sector. Mijn voorganger Morris Tabaksblat heeft toen hij het stokje aan mij overdroeg ook benadrukt dat hij gezien heeft dat de kwaliteit van de jaarverslagen de afgelopen jaren significant is toegenomen.

Dit was ook het doel van De Transparant Prijs: een stimulans te zijn voor de professionalisering van de kwaliteit en de transparantie van de maatschappelijke verantwoording door de charitatieve sector. Daarnaast wil De Transparant Prijs bijdragen aan een positieve beeldvorming rond de charitatieve sector.

Het gaat om transparantie; aan de maatschappij laten zien wat je hebt gedaan met het vertrouwen dat aan je is gegeven. Het krediet dat je hebt en je maatschappelijke legitimatie om geld te vragen van de maatschappij moet iedere keer opnieuw waargemaakt worden. We worden deze tijd overspoeld met de berichtgeving over de gevolgen van de kredietcrisis. Maatschappelijk krediet, vertrouwen en transparantie zijn nauw met elkaar verbonden. Het zal ook duidelijk zijn dat een goed doel er niet is met alleen een transparant jaarverslag. Het gaat erom dat het gedrag en de houding van de goededoelensector iedere dag opnieuw vertrouwen moet wekken.

Kun je nu concluderen dat De Transparant Prijs zijn doel heeft bereikt en op het hoogtepunt moet stoppen? De jury kent dit jaar een aantal nieuwe gezichten waardoor wij fris en onbevungen naar de jaarverslagen hebben gekeken. En dan wil ik de sector een compliment geven voor de kwaliteit van de verslaggeving en de hartverwarmende indruk die wij krijgen: er gebeurt in Nederland heel veel goed werk door de goede doelen. Dit is iets waar we trots op mogen zijn. De Transparant Prijs kent dit jaar een aantal hoogtepunten die ik met u wil delen:

- Het hoogste deelnemersaantal ooit: 177 deelnemers
- Een forse groei van het aantal deelnemende vermogensfondsen en
- Een zeer hoge kwaliteit van de beste jaarverslagen waarbij het onderlinge verschil van de beste jaarverslagen zeer gering is

Tegelijk leidt de frisse blik van de jury ook tot een aantal belangrijke aandachtspunten.

- De jury vindt de leesbaarheid van de jaarverslagen het belangrijkste aandachtspunt. De goede doelen moeten oppassen dat de jaarverslagen niet te omvangrijk en te zakelijk worden. Toon uw karakter en passie en doe dit op een creatieve wijze. Het dunste jaarverslag is dit jaar 3 pagina's en het dikste jaarverslag maar liefst 457 pagina's. Gemiddeld heeft een goed doel 64 pagina's nodig om te vertellen wat ze heeft gedaan. Gebruik ook het internet zodat het jaarverslag vooral gericht kan worden op de resultaten en de evaluatie in plaats van een alleen gericht op het verstrekken van informatie.
- De jury constateert dat De Transparant Prijs een breed draagvlak heeft in de charitatieve sector. Dit jaar hebben 52 nieuwe deelnemers meegedaan. Tegelijkertijd heeft de jury zorgen over het aantal afvallers; dit jaar 48. Belangrijkste oorzaak is het niet op tijd gereed hebben van een jaarverslag, waarover de jury haar zorg uitspreekt. De 177 deelnemers zijn feitelijk de kopgroep onder de goede doelen. Dan is het zorgwekkend

dat het een zeer groot aantal organisaties niet lukt om binnen 6 maanden een jaarverslag te publiceren. In het bedrijfsleven is druk van de aandeelhouders voldoende reden om tijdig te publiceren. Beleven goede doelen geen plicht aan belanghebbenden om tijdig te laten zien wat met hun geld gebeurd is? U doet uzelf hiermee tekort en u mist een kans om het publiek tijdig te informeren over de betekenis die u hebt.

- Er zijn in Nederland ruim 350 instellingen met een Keurmerk van het Centraal Bureau Fondswerving of een verklaring van geen bezwaar. Slechts 44% is deelnemer aan De Transparant Prijs. Eigenlijk vindt de jury dat een CBF-Keurmerk of een lidmaatschap van een branchevereniging ook transparantie vraagt om tijdig met resultaten te komen en deel te nemen aan De Transparant Prijs: noblesse oblige.
- Laat ik duidelijk zijn: een groter aantal deelnemers is geen doel op zich. Wel denken wij dat niet-deelnemers een gratis leermoment laten liggen. Naast de instellingen zelf, roep ik ook besturen en toezichthouders op mee te doen. De Transparant Prijs biedt een prachtig instrumentarium dat benut kan worden in een professionele governance. Het verbeterrapport dat u krijgt is op maat gemaakt voor uw organisatie en wordt niet publiek gemaakt; het is bedoeld om van te leren. Tevens krijgt u een trendrapport met sectorontwikkelingen en best practices voor een transparante verslaggeving. Een dergelijk rapport neemt in waarde toe als meer organisaties meedoen.
- Voor de transparantie is ook de nieuwe verslaggevingsrichtlijn belangrijk. Deze nieuwe richtlijn is pas verplicht vanaf de verslaggeving 2008. Het heeft de jury daarom ook positief verrast dat 44 deelnemers de nieuwe richtlijn al heeft toegepast. Een belangrijk onderdeel van de nieuwe richtlijn is het inzichtelijk maken van de kosten voor beheer en administratie, zeg maar de overheadkosten. De overheadpercentages lopen sterk uiteen van 1% tot 17%. De toelichting over de kostentoerekening is nog te summier. De jury adviseert u meer aandacht te besteden aan de achtergronden van het overheadpercentage. Organisaties met een zeer laag overheadpercentage zijn interessant om van te leren: de jury is benieuwd of het lage percentage komt door de methode van toerekening of door een efficiënte inrichting van de bedrijfsvoering? Wij zullen volgend jaar met belangstelling kennismaken van een meer transparante toelichting.
- Begin dit jaar heeft de straatwerving media-aandacht gekregen. Wij hebben dit jaar specifiek beoordeeld hoe goede doelen inzichtelijk maken welke fondswerfmethoden gehanteerd worden en wat de kosten en baten van de verschillende methoden zijn. De jury constateert dat in de jaarverslagen beperkt en weinig concreet wordt ingegaan op de kosten en baten van de gebruikte fondswerfmethoden.
- Ook het thema 'duurzaam beleggen' heeft medio 2008 media-aandacht gekregen. Wij constateren dat de kwaliteit van de rapportage over duurzaamheid van de beleggingen is toegenomen.

Tot slot: de jury wil u stimuleren werk te maken van de aandachtspunten. Dit geeft tegelijk antwoord op de vraag die ik eerder stelde of De Transparant Prijs nu zijn doel bereikt heeft en kan stoppen. Vertrouwen moet voortdurend gevoed worden. De Transparant Prijs wil hier een bijdrage aan blijven leveren. Overigens is de jury dit jaar ook geen goede doelen tegengekomen die gestopt zijn doordat ze hun doel bereikt hebben.

Uw jaarverslagen tonen aan dat u nog veel uitdagingen heeft om bezig te zijn met het oplossen van maatschappelijke problematiek. U zet zich daar met hart en ziel voor in. Een transparant jaarverslag geeft de maatschappij de mogelijkheid om met u trots te zijn op de resultaten van uw werk. Ik wens u veel succes en resultaat toe.

*****

Juryoordeel categorie klein

De jury is onder de indruk geraakt van de kwaliteit van de jaarverslagen van de kleine organisaties. De grote veelkleurigheid aan kleine organisaties die actief zijn voor een maatschappelijk goed doel is hartverwarmend. Veel kleine organisaties leven van vrijwilligerswerk. Een jaarverslag heeft terecht niet de eerste prioriteit. Het gaat om het werk dat gedaan wordt. De jury waardeert het als zeer positief dat juist ook de kleine organisaties dit jaar opnieuw laten zien dat transparant verantwoord in de genen zit. De ingezonden jaarverslagen kenmerken zich door een grote diversiteit aan mooie, creatieve en gepassioneerde jaarverslagen.

Alvorens ik de prijswinnaar in de categorie klein bekendmaak zal ik kort ingaan op een karakteristiek van de genomineerde verslagen. Ik doe dit in willekeurige volgorde:

- Prijswinnaar van vorig jaar *Connect International* heeft opnieuw een fraai verslag geleverd dat opvalt door de diepgaande niet-financiële resultaatmeting. De jury is van mening dat diverse grote instellingen hier van kunnen leren. Tegelijk vindt de jury de gedetailleerdheid van de verantwoording een belangrijk aandachtspunt waardoor je als lezer het risico loopt niet meer connected te zijn.
- *Stichting Projecten Zuid-Afrika* heeft ondanks een klein budget van € 44.000 een goed jaarverslag opgesteld dat zich kenmerkt door eenvoud, soberheid en betrokkenheid. Positief waardeert de jury dat het verslag op CD-ROM wordt verstrekt aan de donateurs.
- Het verslag van *Stichting Weeshuis Sri Lanka* heeft de jury diepgaand meegenomen in de activiteiten en resultaten van het weeshuis. Een prettig leesbaar verslag dat bovendien een sterke verbetering ten opzichte van vorig jaar heeft gerealiseerd.

Drie goede jaarverslagen. Toch kan er maar één organisatie winnen. De jury was unaniem over de prijswinnaar, die ik u nu bekend ga maken.

Prijswinnaar in de categorie kleine fondsenwervende instellingen voor De Transparant Prijs 2008 is: ... **Stichting Projecten Zuid-Afrika**

Juryoordeel categorie middel

In de categorie middelgroot constateert de jury een groot kwaliteitsverschil tussen de ingezonden jaarverslagen. De genomineerde verslagen springen er duidelijk bovenuit. *Stichting 3xM* en het *Nationaal Muziekinstrumenten Fonds* waren ook vorig jaar genomineerd. Nieuw genomineerd is *Heifer Nederland*.

- In het verslag van *Heifer Nederland* is de jury met name opgevallen het tonen van de resultaten van de bestedingen. Verbeterpunt is de zelfanalyse en de tijdigheid van publicatie.
- Van het fraai opgemaakte jaarverslag van het *Nationaal Muziekinstrumenten Fonds* heeft de jury genoten. De jury voelde bij het lezen de beleving en passie voor muziek.
- Het jaarverslag van *Stichting 3xM* maakt al sinds de start van De Transparant Prijs deel uit van de beste jaarverslagen. De jury heeft waardering voor de leesbaarheid, de gedegen analyses en evaluatie waardoor *Stichting 3xM* op elk van de criteria hoog scoort. Daarnaast is het verslag dit jaar opnieuw compacter.

Dan zal ik u nu niet langer in spanning laten.

Prijswinnaar in categorie middelgrote fondsenwervende instellingen voor De Transparant Prijs 2008 is: ... **Stichting 3xM**

Juryoordeel categorie groot

De grote instellingen hebben het de jury dit jaar buitengewoon moeilijk gemaakt. De beste 10 jaarverslagen ontlopen elkaar nauwelijks in kwaliteit: er zijn hooguit tienden van punten verschil in de eindscores waarneembaar. Wij merken duidelijk dat de verbeterpunten van De Transparant Prijs worden opgepakt waardoor de concurrentie hoog is. Het is alleen al daarom een bijzondere prestatie genomineerd te zijn.

- *Artsen zonder Grenzen* is de grootste van de genomineerden en heeft een duidelijk en goed leesbaar verslag opgesteld waarin ook zelfreflectie terugkomt. Verbeterpunt vindt de jury het meer laten zien van de resultaten van het werk van *Artsen zonder Grenzen*
- Het verslag van de *Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij* behoort al jaren tot de beste jaarverslagen. De *KNRM* loopt voorop in de sector met de resultaatmeting met duidelijke performance indicatoren. Dit jaar is ook in verband met het vernieuwde CBF-Keur een verantwoordingsverklaring van het bestuur opgenomen.
- *Nationale Vereniging de Zonnebloem* heeft een sympathiek, degelijk en goed gestructureerd jaarverslag geschreven dat ook nadrukkelijk iets met je doet. Het is uitnodigend geschreven en doet een oproep om ook zelf aan de slag te gaan. Ook het online jaarverslag is keurig verzorgd en verhoogt de toegankelijkheid. Aandachtspunt is de omvang van het jaarverslag, dit kan naar mening van de jury best wel bondiger.

Hoewel de kwaliteitsverschillen klein zijn, heeft de jury toch met overtuiging een winnaar gekozen.

En die prijswinnaar in categorie grote fondsenwervende instellingen voor De Transparant Prijs 2008 is: ... **Nationale Vereniging de Zonnebloem**

Juryoordeel categorie vermogensfondsen

Het aantal deelnemende vermogensfondsen is dit jaar meer dan verdubbeld met 14 deelnemers. De jury constateert met genoegen dat ook de vermogensfondsen de transparantiehandschoen hebben opgepakt. Het maatschappelijk belang van de vermogensfondsen vraagt om het transparant laten zien van hun betekenis voor de maatschappij. Wel constateert de jury dat de kwaliteit van de jaarverslagen beter kan. De jury vraagt zich af of er echt naar vermogen wordt gerapporteerd. Te vaak ontbreken er nog wezenlijke zaken rondom financiën en governance in de jaarverslagen. Een klein aantal vermogensfondsen laat de afgelopen jaren wel progressie zien.

De jury doet een oproep aan de vermogensfondsen om in grotere getale deel te nemen en aan de slag te gaan met transparantie. Meedoen aan De Transparant Prijs levert een leermoment op waardoor de kwaliteitsverbetering een impuls krijgt. Om deze reden heeft de jury besloten de categorieprijs voor het beste jaarverslag in de categorie vermogensfondsen dit jaar nadrukkelijk te zien als een aanmoedigingsprijs als stimulans aan de vermogensfondsen om de verslaggeving op een hoger niveau te brengen.

- *Fonds 1818* heeft een evenwichtig jaarverslag dat veel inzicht geeft in de financiële verantwoording, de governance en de uitgevoerde projecten. Het verslag kan aan kracht winnen door meer diepgang in de analyses en evaluaties aan te brengen.
- *Stichting Sluyterman van Loo* is een gestructureerd, prettig leesbaar verslag rond het thema 'levensverhalen'. De jury waardeert de wijze waarop inzicht wordt gegeven in de governance, de risico's en de resultaatmeting.
- Het *VSBfonds* krijgt krediet van de jury door de wijze waarop zij inzicht geeft in de evaluatie van de kansen en risico's van het fonds en de opgedane leerpunten. Belangrijk aandachtspunt is dat beperkt inzicht wordt gegeven in de financiën.

Dan zal ik nu de winnaar in de laatste categorie bekendmaken.
Het beste jaarverslag in de categorie vermogensfondsen is .... **Stichting Sluyterman van Loo**

Juryoordeel overall winnaar De Transparant Prijs

De jury heeft met volle overtuiging de 4 prijswinnaars gekozen. De afgelopen jaren was de prijswinnaar van de categorie groot de overall prijswinnaar. Dit is geen vanzelfsprekendheid. De jury constateert wel dat de categorieën zich moeilijk onderling laten vergelijken. De verwachtingen die aan de transparantie van grotere goede doelen gesteld mogen worden zijn nu eenmaal hoger dan bij kleine instellingen. De inspanning die geleverd moet worden om tot een hoge score te komen moet opwegen tegen het belang.

Voorop staat dat de jury van mening is dat de overall prijswinnaar het meest transparante jaarverslag heeft opgesteld. Het jaarverslag van de overall winnaar excelleert naar mening van de jury in het tonen van het karakter en de gedrevenheid van de organisatie en de mensen die er werken. Het is geen glamour verslag en de leesbaarheid is groot waardoor het verslag een voorbeeldfunctie heeft voor andere goede doelen.

Winnaar van De Transparant Prijs 2008 is: ... **Nationale Vereniging de Zonnebloem**

4 Trends en sectorontwikkelingen

Aan de hand van de jaarverslagen zijn diverse trends zichtbaar. In dit hoofdstuk hebben wij de belangrijkste trends en ontwikkelingen opgenomen. In het trendrapport dat eind oktober verschijnt, zullen ook de financiële trends nader toegelicht worden.

4.1 Trend 1: groei van deelnemersaantal naar 177, groei aantal vermogensfondsen, wel groot verloop onder kleine en middelgrote instellingen

Het aantal deelnemers van De Transparant Prijs bedraagt 177 (voorgaand jaar 173). Van de deelnemers van vorig jaar hebben 125 instellingen opnieuw meegedaan (vorig jaar hebben 122 van de 173 deelnemers opnieuw meegedaan). De organisaties die in 2007 niet meer deel hebben genomen betreffen met name kleine en middelgrote organisaties:

	Klein	Middel	Groot	Vermogens-fonds	Overig*	Totaal
Deelnemers 2007	47	38	80	8	-	173
Nieuw	16	9	11	10	6	52
Afvallers	24	17	3	4	0	48
Deelnemers 2008	39	30	88	14	6	177

Tabel 4.1 Overzicht verloop deelnemers per categorie

Opvallend is dat (opnieuw) een groot verloop in het aantal deelnemers waarneembaar is (grote groep afvallers en tegelijk grote groep nieuwe deelnemers). Wij hebben alle organisaties nagebeeld die vorig jaar nog wel deelnamen en organisatie met een CBF-Keur. De belangrijkste redenen voor het niet deelnemen zijn:

- Het jaarverslag is niet op tijd klaar (belangrijkste reden);
- De Transparant Prijs is niet bekend (met name kleinere instellingen);
- De instelling heeft de uitnodiging niet gezien;
- De instelling moet al aan teveel regels voldoen, voor nog meer regels is geen tijd (perceptie is dat deelname aan De Transparant Prijs veel extra tijd kost);
- Het jaarverslag voldoet (nog) niet aan de criteria van De Transparant Prijs of men vindt het jaarverslag zelf niet goed genoeg voor een eventuele nominatie.

Uit een analyse blijkt wel dat de afvallers met name organisaties betreft met een lage score (gemiddeld 4,2). Dit kan kleine organisaties betreffen die geen mogelijkheden zien de aanbevelingen op te pakken en om deze reden besluiten (tijdelijk) niet mee te doen. Ook is het goed mogelijk dat de lage score een effect teweeg brengt van afzetten tegen de boodschapper van het slechte nieuws. De ervaring leert dat organisaties die nieuw deelnemen het eerste jaar veelal een lagere score behalen. Nadat de zure appel doorgeslikt is, ontstaat daarna een belangrijk leereffect dat resulteert in jaarverslagen van de volgende jaren die aanmerkelijk verbeterd zijn.

* Overige instellingen betreft organisaties die geen inkomsten hebben afkomstig uit fondsenwerving (onder het publiek) of beleggingen (vermogensfondsen). Voor de zuiverheid van de beoordeling (geen appels en peren vergelijken) is hiervoor een categorie overig gemaakt, die overigens niet meedoet voor de prijzen.

4.2 Trend 2: gemiddelde score wordt hoger naarmate deelnemers vaker meedoen: meedoen loont. Tevens wordt trend bevestigd dat grotere instellingen hoger scoren dan kleinere instellingen

De gemiddelde score in 2008 bedraagt evenals in 2007 een 5,4. Bij de deelnemers die zowel in 2008 als in 2007 meededen is een lichte kwaliteitsverbetering waarneembaar van gemiddeld 5,9 in 2007 naar 6,0 in 2008. Zichtbaar is dat nieuwe deelnemers een drukkend effect hebben op de gemiddelde scores (gemiddeld 3,7), waardoor een wisselend beeld ontstaat en geen eenduidige conclusie kan worden getrokken over ontwikkelingen in de kwaliteit van de jaarverslagen.

Tabel 3.2 geeft een overzicht van de minimum, de maximum en de gemiddelde scores van de deelnemers onderverdeeld naar meer gezichtsvelden. Evenals voorgaande jaren is vooral de omvang van de instelling opnieuw onderscheidend voor de kwaliteit van de verslaggeving. De hoogste score bedraagt een 8,5 (voorgaande twee jaren een 8,4).

	Minimum			Maximum			Gemiddelde		
	TP 2008	TP 2007	TP 2006	TP 2008	TP 2007	TP 2006	TP 2008	TP 2007	TP 2006
Totaal	0,8	0,5	1,7	8,5	8,4	8,4	5,4	5,4	5,2
Omvang									
Klein (< € 0,5 mln)	0,8	0,5	1,7	8,1	7,5	7,6	4,6	4,4	4,3
Middelgroot (€ 0,5 - 2,5 mln)	1,7	0,8	1,8	8,1	7,5	8,1	4,8	5,0	5,5
Groot (> € 2,5 mln)	2,7	3,6	3,1	8,5	8,4	8,4	6,2	6,2	5,9
Sector									
Gezondheidszorg	1,9	1,4	2,4	8,0	6,9	7,8	5,6	5,3	5,3
Welzijn en Cultuur	2,5	2,9	2,1	8,4	8,1	8,1	5,6	5,5	5,6
Internationale Hulpverlening	1,7	0,5	1,7	6,8	8,4	8,4	5,2	5,3	5,3
Natuur, Milieu en Dieren	0,8	2,6	1,8	8,5	7,4	7,0	5,3	5,8	5,6
Lokaal wervend voor specifiek doel	2,2	0,5	2,1	6,2	5,8	6,1	3,5	3,9	3,5
Verslaggevingsrichtlijn									
Richtlijn 650-nieuw	3,1	n.v.t.	n.v.t.	8,4	n.v.t.	n.v.t.	6,1	n.v.t.	n.v.t.
Richtlijn 650-oud	1,7	0,5	2,2	8,5	8,4	8,4	5,7	5,9	5,8
Richtlijn 640	1,4	1,4	3,5	6,7	6,3	6,7	4,8	5,2	5,5
Geen richtlijn 650	0,8	0,8	1,8	5,6	7,4	7,4	3,6	4,1	4,2
Richtlijnen niet toegepast	1,9	0,5	1,7	6,2	5,8	5,9	3,9	3,3	2,3
Keurmerk									
CBF-Keur	1,7	2,6	1,8	8,5	8,4	8,4	5,9	6,0	8,4
Verklaring van geen bezwaar	3,1	3,6	2,3	8,1	7,5	7,6	5,7	5,7	7,6
ISO	nb	4,9	0,0	nb	4,9	0,0	nb	4,9	0,0
Raad Financiële Betrouwbaarheid	3,2	nb	nb	3,2	nb	nb	3,2	nb	nb
Overig kwaliteitskeur	3,3	nb	nb	6,0	nb	nb	4,8	nb	nb
Geen keurmerk	0,8	nb	nb	6,9	nb	nb	4,0	nb	nb
Werkgebied									
Alleen Nederland	0,8	0,5	1,8	8,5	8,1	7,8	5,2	5,3	5,3
Internationaal	1,9	0,5	1,7	8,4	7,9	8,3	5,6	5,3	5,3
Nederland en internationaal	1,4	3,3	2,1	8,2	8,4	8,4	5,2	5,9	5,8

Tabel 4.2 minimum, maximum en gemiddelde scores

Opvallend is dat instellingen die de nieuwe richtlijn 650 hebben gevolgd gemiddeld de hoogste score behaalden. Uit de tabel blijkt evenals voorgaande jaren dat de omvang van de instelling de belangrijkste factor is die de hoogte van de score bepaalt. Kennelijk zijn grotere instellingen gemiddeld genomen beter in staat om meer transparante jaarverslagen op te stellen.

Bijzonder is dat de transparantie van de jaarverslagen van kleine instellingen, ondanks het grotere verloop, een stijgende lijn vertoont en dat de categorie middel juist steeds een lagere gemiddelde score behaalt. De gemiddelde score in de categorie van grote instellingen blijft op een vergelijkbaar niveau als in het voorgaande jaar.

De gemiddelde score van de instellingen die zowel dit jaar als vorig jaar hebben meegedaan is toegenomen tot een 6,0. De gemiddelde score van de deelnemers die alle vijf de jaren hebben deelgenomen ligt beduidend hoger op een 6,5.

4.3 Trend 3: moment van publicatie van het jaarverslag verschuift naar achteren.

Ruim 69% van de jaarverslagen over 2007 is na april 2008 gepubliceerd en slechts 1% voor 1 maart 2008. Voor alle categorieën geldt dat de gemiddelde publicatiedatum in juni is. Grote instellingen publiceren gemiddeld het snelst, gevolgd door de middelgrote en kleine instellingen. Vermogensfondsen doen er gemiddeld het langst over om het jaarverslag te publiceren.

Kennelijk lukt het de goede doelen niet om informatie over een verslagjaar binnen 6 maanden na einde van het jaar voor het publiek beschikbaar te stellen. Dit is temeer zorgwekkend als bedacht wordt dat de deelnemers aan De Transparant Prijs slechts een klein deel van het grote aantal goede doelenorganisaties betreft.

Eén van de criteria van transparantie waaraan wordt getoetst, is het moment van het beschikbaar komen van het jaarverslag voor het publiek. Ten opzichte van het voorgaande jaar heeft publicatie van het jaarverslag gemiddeld later in het jaar plaatsgevonden.

Evenals voorgaande jaren zijn eind maart 2008 inschrijfformulieren voor De Transparant Prijs 2008 verzonden aan alle CBF-Keurmerkhouders en verklaring van geen bezwaarhouders in Nederland. Tevens zijn alle deelnemers van vorig jaar aangeschreven. Daarnaast zijn nog ruim 600 kleinere instellingen via e-mail uitgenodigd deel te nemen. Via de VFI, ISF en de FIN zijn ook de achterbannen van deze brancheverenigingen gestimuleerd om deel te nemen aan De Transparant Prijs. De inschrijvingsdatum sloot op 1 juli 2008. In vergelijking met voorgaande jaren is opmerkelijk dat relatief een groot aantal instellingen deze datum niet gehaald heeft en pas na 1 juli (veelal na door ons gebeld te zijn) het jaarverslag heeft ingezonden.

4.4 Trend 4: 44 van de deelnemers (27%) heeft vrijwillig de herziene Richtlijn 650 voor Fondsenwervende instellingen toegepast; het gemiddelde kostenpercentage beheer en administratie bedraagt 6,3%

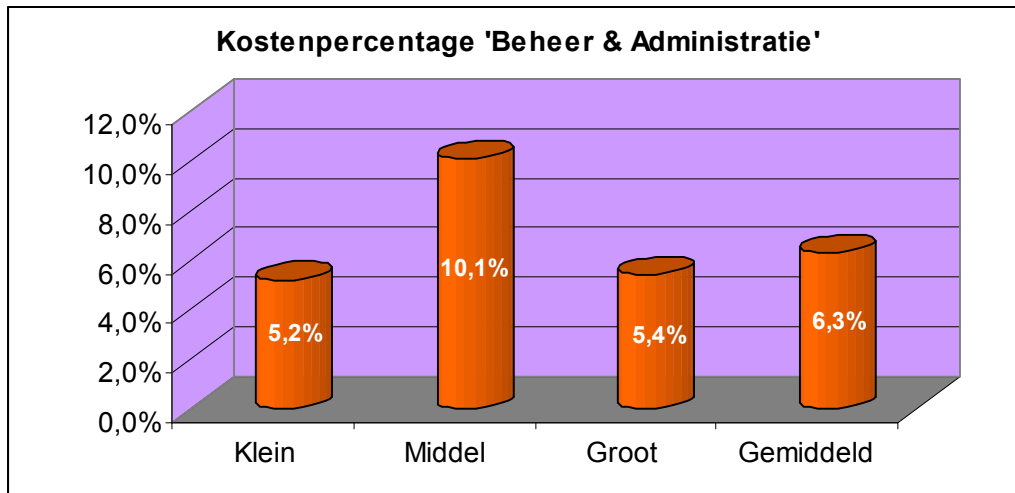
Fondsenwervende instellingen dienen in de opzet van de jaarverslaggeving verslaggevingsrichtlijn 650 te volgen. Vanaf verslagjaar 2008 is de nieuwe richtlijn 650 verslaggeving fondsenwervende instellingen definitief geworden. Eerdere toepassing van de nieuwe richtlijn 650 wordt aanbevolen.

Van de deelnemende fondsenwervende instellingen (totaal 162) hebben 44 deelnemers reeds gekozen om het jaarverslag over 2007 in overeenstemming met de nieuwe richtlijn 650 op te stellen. In totaal zijn 31 grote instellingen overgegaan op de nieuwe richtlijn, acht middelgrote instellingen en vijf kleine instellingen.

De meest belangrijke wijziging in de nieuwe richtlijn betreft de post 'Beheer en Administratie', waaronder de kosten worden verantwoord die niet zijn toe te rekenen aan de doelstelling noch betrekking hebben op de werving van baten. Het kostenpercentage 'Beheer en

Administratie' wordt berekend door de kosten 'Beheer en Administratie' te delen door het totaal van de bestedingen. De hoogte van het percentage is in belangrijke mate afhankelijk van de door de instelling gekozen toerekeningssystematiek en kan daardoor niet zonder meer onderling worden vergeleken .

Het gemiddeld percentage 'Beheer en Administratie' bedraagt 6,3% voor 2008. Het minimum percentage bedraagt 1,0% en het maximum 17,3%. In figuur 4.1 zijn de gemiddelden per categorie opgenomen.

Figuur 4.1 – Overzicht kostenpercentage 'Beheer & Administratie' per categorie

4.5 Trend 5: verantwoordingsverklaring als best practise van good governance al in jaarverslagen 2007 toegepast

Vanaf 1 juli 2008 is het nieuwe Reglement van het CBF-Keur van kracht. In 2007 is de door de VFI (branchevereniging van landelijk wervende goede doelen) vastgestelde Code Goed Bestuur voor Goede Doelen (Code Wijffels) vervlochten met het CBF-Keur. De principes voor goed bestuur zijn opgenomen in het toetsingskader van het CBF-Keur.

Jaarlijks vindt toetsing van het jaarverslag en de verantwoordingsverklaring over de principes van goed bestuur plaats. In de verantwoordingsverklaring legt het bestuur of de Raad van Toezicht verantwoording af over de volgende drie principes:

1. Onderscheid de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren.
2. Optimaliseer de effectiviteit en efficiency van bestedingen.
3. Optimaliseer de omgang met belanghebbenden.

Een aantal organisaties heeft vooruitlopend op de invoering van het nieuwe reglement van het CBF-keur reeds een verantwoordingsverklaring in het jaarverslag opgenomen.

4.6 Trend 6: inzicht in de kosten en baten van gehanteerde fondswerfmethoden behoeft verbetering

Vorig jaar bleek dat organisaties beperkt inzicht gaven in de baten en lasten per fondswerfmethode. Met de mogelijkheid om reeds vrijwillig de herziene Richtlijn 650 toe te passen, was de verwachting dat de analyses van de baten en lasten per fondswerfmethode zouden verbeteren in de jaarverslaggeving over 2007. Immers, volgens de herziene Richtlijn dient een instelling namelijk een nader onderscheid aan te brengen in de baten en lasten per afzonderlijke categorie.

Wij constateren dat het inzicht dat wordt verstrekt in de baten en lasten per fondswerfmethode nog beperkt is en vooral kwantitatief van aard. Zo lazen wij slechts in een enkel verslag iets terug over specifieke wervingsmethoden, zoals de straatwerving die in 2008 media-aandacht heeft gekregen.

Een belangrijk verbeterpunt in de verslaggeving betreft het opnemen van een analyse van de fondswerfkosten en baten. Hierbij geldt dat de organisatie zelf een nadere toelichting van de gekozen fondswerfmethoden dient te kiezen.

4.7 Trend 7: 63% deelnemers met beleggingen heeft informatie opgenomen over duurzaam beleggen (vorig jaar: 52%)

In 2008 is er media-aandacht geweest voor de beleggingen van goede doelen in navolging op de berichtgeving in 2007 waaruit bleek dat een aantal goede doelen beleggingen had die niet aansloten bij hun doelstellingen.

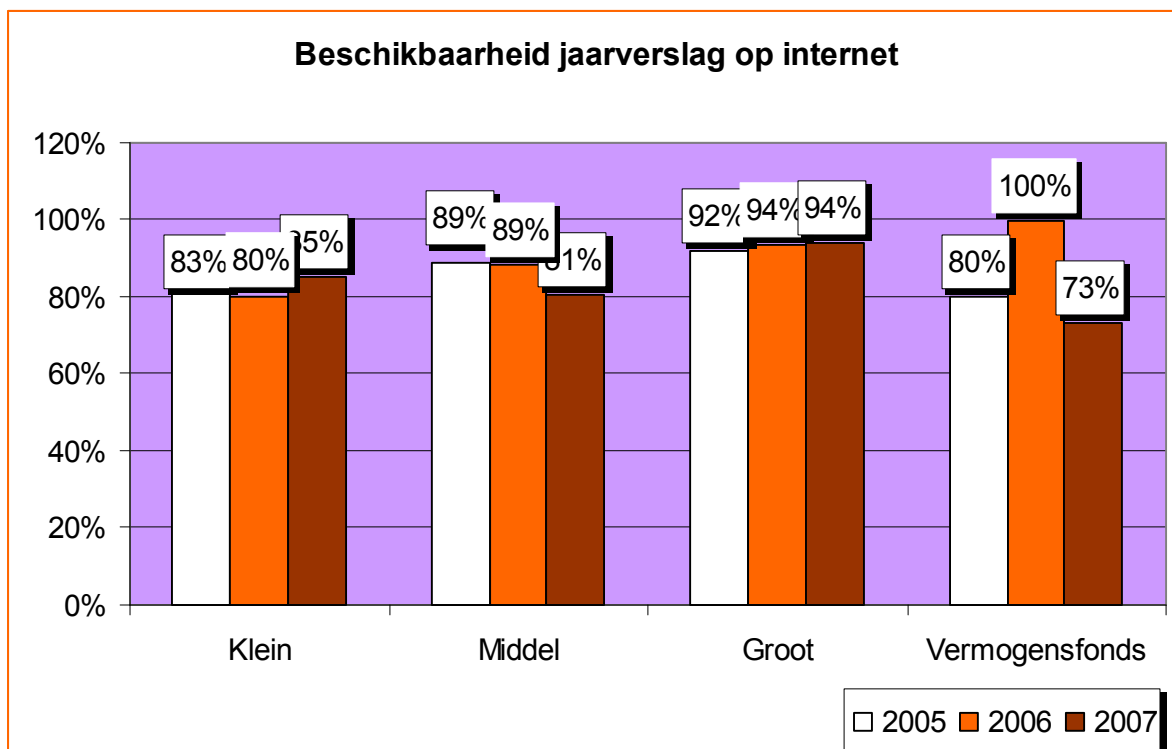
Uit de score van De Transparant Prijs 2008 blijkt dat de verantwoording over duurzaam beleggen in het jaarverslag is verbeterd. Vorig jaar verantwoorde 52% van de deelnemers dat er sprake was van duurzaam beleggen. Dit percentage, bij een toename van het aantal deelnemers met beleggingen, is toegenomen tot 63%. 37% van de organisaties heeft geen toelichting opgenomen met betrekking tot de duurzaamheid van de portefeuille.

Verbeterpunten in de jaarverslagen blijven het geven van inzicht in de wijze waarop:

- het beheer van de beleggingsportefeuille plaatsvindt (eigen beheer, vermogensbeheerder en verstrekte mandaten);
- de wijze waarop evaluatie van de performance en evaluatie (van de vermogensbeheerder) plaatsvindt;
- de beleggingsportefeuille aansluit bij de doelstellingen en visie van de instelling.

4.8 Trend 8: 18% van de deelnemers in de categorie groot heeft een interactief jaarverslag op internet. Bij 88% van de instellingen kan een donateur het jaarverslag downloaden van de website.

Het merendeel van de jaarverslagen is te vinden op internet. Er is een kleine afname zichtbaar van het aantal jaarverslagen op internet (87,9% in 2007; 89,1% in 2006). Deze daling wordt met name veroorzaakt door de categorieën middelgroot en vermogensfondsen. Het jaarverslag van kleine instellingen is daarentegen meer beschikbaar gekomen via internet (2007: 85,4%; 2006; 80,0%).

Figuur 4.2 – Overzicht beschikbaarheid jaarverslag op internet per categorie

Veelal zijn de jaarverslagen als pdf-bestand te downloaden van de internetpagina van de instellingen. Van 16 instellingen is het jaarverslag interactief gemaakt. Hiermee wordt beter ingespeeld op de informatiebehoefte van de individuele gebruikers van het jaarverslag. Al deze organisaties nemen deel in de categorie groot en daarmee is 18% van de jaarverslagen in deze categorie interactief, waarvan 8% volledig interactief. In de categorie middel is, in tegenstelling tot het voorgaande jaar, geen enkel verslag interactief.

4.9 Trend 9: de gemiddelde omvang van de verslagen neemt toe van 62 pagina's naar 64 pagina's: dikste jaarverslag 457 pagina's, dunste jaarverslag 3 pagina's

Wij constateren dat de gemiddelde omvang van de jaarverslagen toeneemt. Een jaarverslag beslaat gemiddeld 64 pagina's tegenover 62 pagina's in het voorgaande jaar. Het blijkt dat de toename in gemiddelde omvang niet direct leidt tot een toename in de gemiddelde totaalscore van de deelnemers (gemiddelde score 5,4 voor 2008 en 2007). Het dunste jaarverslag is 3 pagina's (vorig jaar eveneens 3 pagina's), terwijl het dikste jaarverslag 457 pagina's (vorig jaar 336 pagina's) telt.

	Klein			Middel			Groot			Vermogensfonds		
	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem	Min	Max	Gem
Omvang verslag in pagina's	3	148	35	15	85	49	8	457	86	17	175	51

Tabel 4.3 Omvang verslag per categorie

4.10 Trend 10: transparantie van kostentoerekening is onvoldoende

Zowel in de jaarverslagen die zijn opgesteld in overeenstemming met de 'oude' Richtlijn 650 als de 'herziene' Richtlijn 650 dient de organisatie uiteen te zetten hoe toerekening plaatsvindt van de overheadkosten.

Wij constateren dat de toelichting in de jaarverslagen op de wijze hoe de toerekening plaatsvindt nog summier is. Over het algemeen worden de uitgangspunten slechts op hoofdlijnen beschreven door te vermelden dat toerekening van bijvoorbeeld huisvesting en kantoorkosten plaatsvindt op basis van het aantal fte's dat werkzaam is voor de doelstelling, fondsenwerving etc.. Tevens is veelal gemeld dat de aanbeveling van de VFI gevolgd is, zonder een nadere toelichting op te nemen van de keuzes die gemaakt zijn.

Voor het inzicht van de gebruiker zou een meer gedetailleerde beschrijving van de gehanteerde uitgangspunten bij het toerekenen van overheadkosten wenselijk zijn. Hiertoe kan het toerekenmodel van de VFI als handvat worden gebruikt.

5 Conclusies en aanbevelingen

De hoeveelheid deelnemers aan de vijfde editie van De Transparant Prijs is met 177 jaarverslagen licht toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De doelstelling om een doorgroei naar minimaal 200 verslagen te bereiken is nog niet gerealiseerd. Met name het grote verloop heeft hieraan bijgedragen. Verheugend is de groei van het aantal vermogensfondsen.

5.1 Beoordelingsproces en beoordelingscriteria

De beoordelingscriteria zijn dit jaar op onderdelen verminderd, vereenvoudigd en tevens heeft een verduidelijking plaatsgevonden, met name voor de categorie vermogensfondsen.

Voor De Transparant Prijs 2008 stond centraal een groei te realiseren onder de vermogensfondsen. Dit heeft resultaat gehad en dit geeft een goede uitgangspositie om met de nu geformeerde kopgroep andere vermogensfondsen aan te trekken.

De aandacht voor de deelname van kleine instellingen blijft onverminderd een belangrijk aandachtspunt. De Transparant Prijs heeft een bestand van ruim 800 instellingen die een uitnodiging krijgen om deel te nemen. Hiervan zijn circa 500 kleine instellingen die geen CBF-Keurmerk hebben of verklaring van geen bezwaar. Deze instellingen zullen in de communicatie gedurende het jaar frequenter worden geïnformeerd en gestimuleerd tijdig een jaarverslag op te stellen en deel te nemen.

De beoordelingscriteria voor De Transparant Prijs 2009 zullen uiterlijk eind december 2008 gepubliceerd worden op de website, zodat instellingen bij het opstellen van het jaarverslag 2008 rekening kunnen houden met de criteria. Centraal zal hierbij staan dat de criteria inmiddels dusdanig stabiel zijn, dat eventuele wijzigingen naar verwachting beperkt zullen zijn.

5.2 Belangrijkste verbeterpunten jaarverslagen

Samengevat zijn per beoordelingscriterium de volgende leer- en verbeterpunten te noemen. In vergelijking met vorig jaar valt op dat veel leer- en verbeterpunten zijn blijven staan.

Doelstelling, strategie en beleid

- Inzicht geven in de evaluatie van strategie en beleid en welke leerpunten uit de evaluatie naar voren zijn gekomen;
- Inzicht geven in een omgevingsanalyse en een risicoanalyse van de instelling. Welke omgevingsfactoren en welke risico's hebben impact op de doelstelling, strategie en beleid van de instelling;
- Wat is de sterkte c.q. de zwakte van de instelling. Wat is de toegevoegde waarde van de instelling?

Organisatie en interne beheersing

- Inzicht geven in de fondsenwerfmethoden, het fondsenwerfbeleid en de kosten van fondsenwerving;
- Inzicht geven in de kosten van het projectbeheer. Heeft de instelling ook een eigen norm voor de projectbeheerkosten;
- Samenwerking met derden (bedrijfsleven, andere fondsen) zichtbaar maken in het jaarverslag.

Governance

- Veelal wordt wel een directiebeloning benoemd. Een toelichting op het remuneratiebeleid komt slechts beperkt voor;
- Een inhoudelijke analyse en beoordeling van bestuur van de beheerssystemen en het functioneren van de instelling komt slechts zeer beperkt voor.

Niet financiële resultaten

- Het inzicht geven in de impact blijft een belangrijk aandachtspunt. De sector Internationale Hulpverlening loopt voorop in methoden voor impactmeting;
- Normen voor efficiency en effectiviteit van de bestedingen ontbreken veelal. Slechts een beperkt aantal instellingen noemt in het jaarverslag eigen normen voor efficiency.

Financiële resultaten

- In het beleggingsbeleid wordt het onderwerp duurzaamheid slechts in een beperkt aantal verslagen expliciet benoemd;
- Een korte en begrijpelijke resultaatanalyse is beperkt aanwezig (veelal in technisch jargon met lange zinsconstructies);
- Een analyse op het kostenpercentage fondsenwerving ontbreekt in het merendeel van de verslagen;
- Meerjarencijfers zijn beperkt opgenomen.

Toekomst

- Informatie over de toekomst is het belangrijkste verbeterpunt. Veelal is sprake van een beperkte horizon;
- De toekomst informatie die gegeven wordt, mist concrete doelstellingen en is veelal gebaseerd op een korte toelichting op de begroting;
- De toekomst wordt nog weinig gerelateerd aan de primaire doelstellingen van de instelling en de bijdrage van de toekomstplannen aan het bereiken van de doelstellingen.

Communicatie met belanghebbenden

- Het inzicht geven in de betrokkenheid van stakeholders bij strategie en beleid is voor verbetering vatbaar;
- Het inzicht geven in de klachten die de instelling ontvangt van stakeholders wordt zeer beperkt gedaan.

Communicatiewaarde verslag

- Steeds meer organisaties stellen een interactief online jaarverslag op;
- De compactheid van de verslagen kan bij met name de grote fondsen beter.

Tijdigheid/ beschikbaarheid

Het merendeel van de verslagen wordt in mei en juni gepubliceerd. Met name voor de grote instellingen zou een streefdoel moeten zijn het jaarverslag eerder te publiceren.

Bijlage 1 - Deelnemers De Transparant Prijs 2008

1	Agrinas
2	AIDS Fonds
3	Amigos de San Juan de Flores
4	Amnesty International
5	AMREF Flying Doctors
6	Artsen zonder Grenzen
7	ASML Foundation
8	Astma Fonds
9	ATD Vierde Wereld
10	Belangen Vereniging Funderings Problematiek
11	Bernhard Van Leer Foundation
12	CliniClowns Nederland
13	CMC Mensen met een Missie
14	Comite Anti Stierenvechten
15	Cordaid
16	Corts Stichtingen
17	De Landschappen
18	De Rudolphstichting
19	Diabetes Fonds
20	Doe Een Wens Stichting Nederland
21	Dokters van de Wereld
22	Dorcas Hulp Nederland
23	el Fuego
24	Europa Kinderhulp
25	Fietsersbond
26	Fonds 1818
27	Fonds Schiedam Vlaardingen e.o.
28	Fortis Foundation Nederland
29	Greenpeace
30	GZB
31	Haëlla Stichting
32	Hersenstichting Nederland
33	Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond
34	Hivos
35	ICCO
36	Innovatiefonds Zorgverzekeraars
37	International Child Support
38	Internationale Bouworde
39	Iona Stichting
40	Jantje Beton
41	Johan Cruijf Foundation
42	Kerk in Actie
43	Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
44	KWF Kankerbestrijding
45	Leger des Heils
46	Leprastichting
47	Maag Lever Darm Stichting
48	MAF Nederland
49	Malaika kids international
50	Metakids
51	Milieudefensie

52	Mondriaan Stichting
53	Nationaal Epilepsie Fonds
54	Nationaal MS Fonds
55	Nationaal Muziekinstrumenten Fonds
56	Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid
57	Nationale Vereniging de Zonnebloem
58	Natuurmonumenten
59	Nederlands Albert Schweitzer Fonds
60	Nederlands Bijbelgenootschap
61	Nederlandse Hartstichting
62	Nederlandse Vereniging voor Autisme
63	Nierstichting
64	Open Doors
65	Orange Babies
66	Oranje Fonds
67	Oxfam Novib
68	Partos
69	Pauselijke Missiewerken Nederland (Missio)
70	Peace is the way
71	Plan Nederland
72	Prins Claus Fonds
73	Prinses Beatrix Fonds
74	Red een Kind
75	Revalidatiefonds
76	Save the Children
77	Sint Jacobs Godshuis
78	SNV Netherlands Development Organisation
79	Solidaridad
80	SOS Telefonische hulpdienst Utrecht
81	SOS-Kinderdorpen
82	Stichting A.S.A.P.
83	Stichting Aap
84	Stichting Actie Calcutta
85	Stichting AIDS Foundation East-West
86	Stichting Alliance for the University for Peace
87	Stichting Alzheimer Nederland
88	Stichting Antwoord
89	Stichting Balemans voor het Missie- en Ontwikkelingswerk in Burkina Faso
90	Stichting Bersheba
91	Stichting Bevordering van Volkskracht
92	Stichting Biblionef Nederland
93	Stichting Bio-Kinderrevalidatie
94	Stichting Brabantse Milieufederatie
95	Stichting Buru Nyakwere Nederland
96	Stichting Child Surgery - Viet Nam
97	Stichting Christelijke Media projecten (3xM)
98	Stichting Compassion Nederland
99	Stichting Connect international
100	Stichting Dark & Light Blind Care
101	Stichting De Verre Naasten - Gezonden in de wereld
102	Stichting Diergeneeskunde in Ontwikkelingssamenwerking
103	Stichting Duurzame Samenleving Papua Barat (SDSP)
104	Stichting Edukans
105	Stichting Estella Fonds

106	Stichting Fonds Psychische Gezondheid
107	Stichting Free Voice
108	Stichting Gastenverblijf VU Ziekenhuis
109	Stichting Geef de kinderen van Mpongwe een toekomst
110	Stichting H.L. Druckerfonds
111	Stichting Heifer Nederland
112	Stichting Het Groninger Landschap
113	Stichting Het Zuid-Hollands Landschap
114	Stichting Homeless Child
115	Stichting HoPe Holanda Peru
116	Stichting Hulp Oost-Europa
117	Stichting International Child Development Initiatives
118	Stichting Internationale Kinderhulp Nederland
119	Stichting KICI
120	Stichting kom over en help
121	Stichting LEPRA Zending Nederland
122	Stichting Liliane Fonds
123	Stichting Mama Alice
124	Stichting Mirre
125	Stichting Missie Verkeersmiddelen Aktie (MIVA/One Men)
126	Stichting Natuur en Milieu
127	Stichting Nederland-Batam
128	Stichting Nederlands Comité Unicef
129	Stichting Oasebos
130	Stichting Onderhoud van de Koornbeurs
131	Stichting Ontmoeting
132	Stichting Ontwikkelingswerk Theo Kiewiet
133	Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds
134	Stichting Projecten Zuid Afrika
135	Stichting Reformatische Hulpactie Woord en Daad
136	Stichting Shishu Niketan
137	Stichting Simavi
138	Stichting Skanfonds
139	Stichting Sluyterman van Loo
140	Stichting Spieren voor Spieren
141	Stichting SUBA Nederland
142	Stichting Tear Fund Nederland
143	Stichting Texels Museum – Ecomare
144	Stichting Vluchteling
145	Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
146	Stichting Vriendenkring Nederland
147	Stichting VSB Fonds Westland
148	Stichting VSO Nederland
149	Stichting weeshuis Sri Lanka
150	Stichting Welzijn Wajir
151	Stichting World Population Foundation
152	Stichting Youth in Nepal
153	Stichting Ziezo 2007
154	Stop Aids Now
155	Terre des Hommes
156	The Bible League; Stichting voor wereldwijde Bijbelverspreiding
157	Thomas Stichting voor Jongeren
158	Turing Foundation
159	Vereniging AVS Proefdiervrij

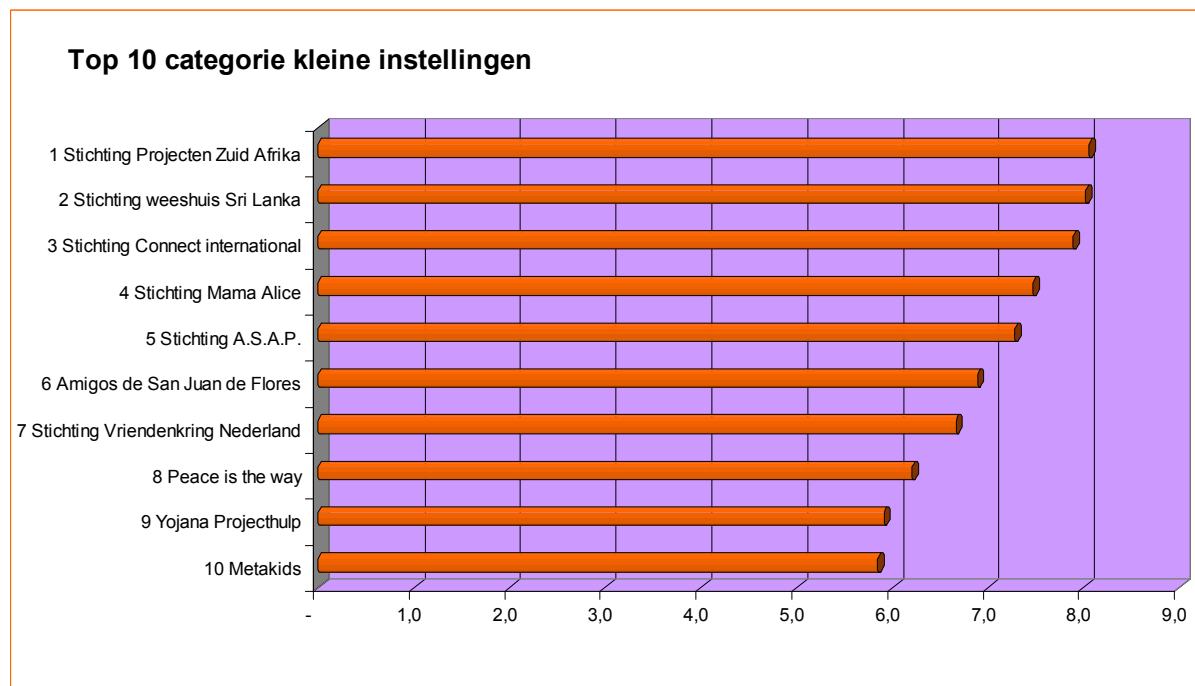

160	Vereniging Bartimeus Sonneheerdt
161	Vereniging Samenwerkingsverband Exodus Nederland
162	Vereniging Sarvodaya Nederland
163	VluchtelingenWerk Nederland
164	Vogelbescherming Nederland
165	VSBfonds
166	Waddenvereniging
167	War Child
168	War Trauma Foundation
169	Wereld Kanker Onderzoek Fonds
170	WereldOuders
171	Wilde Ganzen
172	Wings of Hope
173	World Vision Nederland
174	Wycliffe bijbelvertalers
175	Yojana Projecthulp
176	Zeister Zendinggenootschap
177	ZOA-vluchtelingen zorg

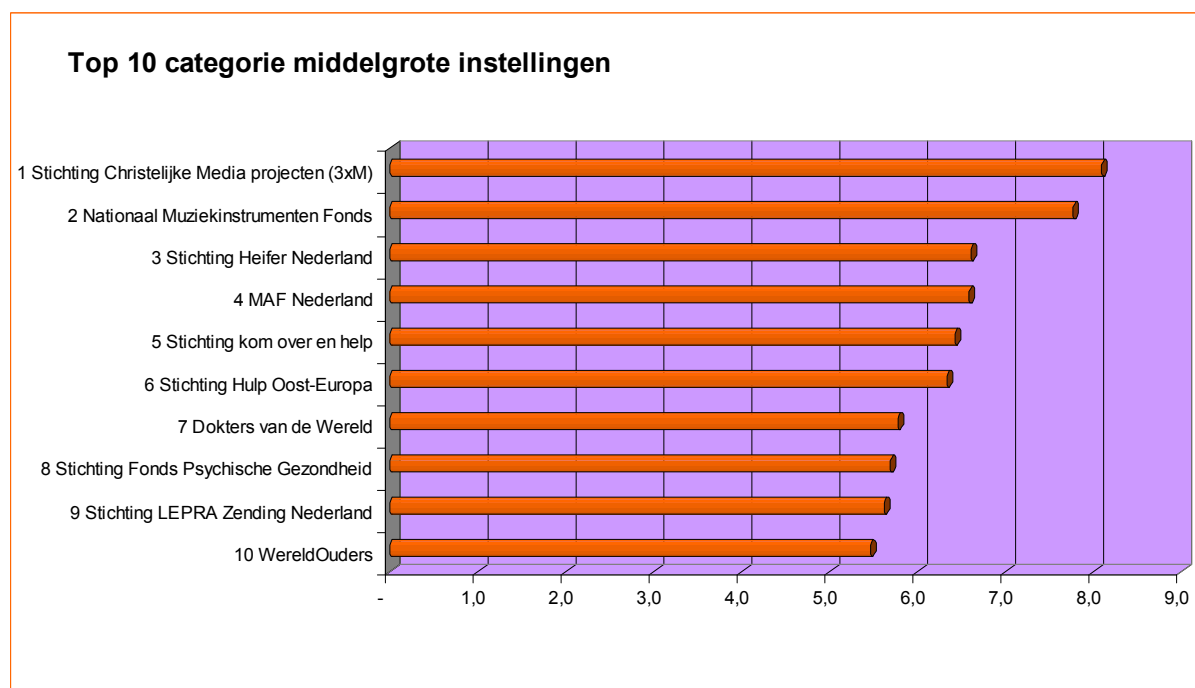

Bijlage 2 - Overzicht scores per categorie

1. Fondsenwerving klein

2. Fondsenwerving middel

3. Fondsenwerving groot

Top 50 categorie grote instellingen

4. Vermogensfondsen

